

KARTA KURSU

Nazwa	Geografia fizyczna kontynentów	
Nazwa w j. ang.	Physical geography of continents	
Koordynator	Dr Dorota Chmielowska-Michalak	Zespół dydaktyczny
		Dr Dorota Chmielowska-Michalak
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Uzupełnienie wiedzy z zakresu geografii fizycznej świata (wyjaśnienie zróżnicowania środowiska abiotycznego poszczególnych kontynentów).

- Zwrócenie uwagi na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego kontynentów.
- Wyjaśnienie zależności między zjawiskami przyrodniczymi zachodzącymi na kontynentach.
- Wytlumaczenie powiązań między przeszłością geologiczną a współczesnym zróżnicowaniem środowiska przyrodniczego kontynentów.
- Wyjaśnienie roli szerokości geograficznej, wielkości kontynentów i oddalenia od brzegów mórz i oceanów w różnicowaniu procesów modelujących kontynenty.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada ogólną wiedzę dotyczącą ukształtowania powierzchni Ziemi, rozmieszczenia, budowy, ukształtowania, klimatu, wód, gleb, szaty roślinnej i świata zwierząt kontynentów.
Umiejętności	Student potrafi wskazać na mapie duże regiony fizycznogeograficzne świata. Korzystając z map tematycznych potrafi przedstawić ogólne informacje na temat dowolnego kontynentu.
Kursy	Fizyka i chemia Ziemi, Geologia, Geomorfologia, Hydrologia i oceanografia, Meteorologia i klimatologia

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna podział świata na regiony oraz wskazuje ich ogólną charakterystykę.	K_WG03, K_WG05
	W02 Opisuje zależności między różnymi komponentami przyrody (budową geologiczną, rzeźbą, klimatem, roślinnością).	K_WG03, K_WG07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi wytłumaczyć zjawiska przyrodnicze występujące w różnych regionach fizycznogeograficznych (np. wulkanizm, prądy morskie, strefowość, piętrowość, zjawisko el ninio, la ninia, tsunami).	K_UW04, K_UW05, K_UK01
	U02 Analizuje powiązania między poszczególnymi komponentami przyrody.	K_UW05, K_UW03
	U03 Wyszukuje i dobiera informacje na temat wybranego regionu i przedstawia je w formie prezentacji.	K_UW04, K_UW03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Posiada nawyk korzystania ze sprawdzonych źródeł informacji naukowej i krytycznego wnioskowania zgodnie z zasadą tzw. chłodnego naukowego sceptycyzmu.	K_KK01
	K02 Wykazuje się organizacją pracy, odpowiedzialnością oraz sumiennym wykonywaniem powierzonego mu zadania.	K_KO02

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		

Liczba godzin	15 (E)	30 (zal)					
---------------	--------	----------	--	--	--	--	--

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń, student wykonuje projekt indywidualny w formie prezentacji.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	
W02								X				X	
U01						X		X				X	
U02						X		X				X	
U03						X		X					
K01						X		X					
K02						X		X					

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie kursu uzyskuje student, który zdał egzamin pisemny oraz zaliczył ćwiczenia.</p> <p>Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawne przygotowanie i wygłoszenie prezentacji na wybrany temat. 2. Aktywny udział w zajęciach. 3. Test końcowy obejmuje treści przedstawione na ćwiczeniach. Zaliczenie testu min. 50% punktów. <p>Termin opracowania zagadnień ustala prowadzący w zależności od zakresu materiału.</p> <p>Przy tworzeniu prezentacji należy przestrzegać zasad własności intelektualnej. Studenci, których prace pisemne będą kwalifikować się jako plagiat w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2004 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie otrzymują zaliczenia z kursu.</p>
----------------	---

Uwagi	Brak
-------	------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Główne rysy ukształtowania powierzchni Ziemi.
2. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Ameryki Północnej.
3. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Ameryki Południowej.
4. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii.
5. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Europy.
6. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Afryki.
7. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Azji.
8. Położenie i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Antarktydy.

Ćwiczenia:

1. Budowa geologiczna kontynentów - analiza porównawcza
2. Góry Europy - analiza porównawcza
3. Góry Ameryki Północnej - analiza porównawcza
4. Góry Ameryki Południowej - analiza porównawcza
5. Góry Afryki - analiza porównawcza
6. Góry Azji - analiza porównawcza (w tym Kaukaz)
7. Góry Australii i Oceanii - analiza porównawcza
8. Elementy rzeźby wysokogórskiej na świecie
9. Lodowce górskie i granica wiecznego śniegu - analiza porównawcza
10. Obszary permafrostu - analiza porównawcza
11. Pustynie lodowe świata - analiza porównawcza
12. Pustynie świata - analiza porównawcza
13. Półwyspy świata - analiza porównawcza
14. Wielkie systemy rzeczne - analiza porównawcza
15. Prądy morskie i ich znaczenie
16. Obszary bagienne świata i ich znaczenie.
17. Wyżyny świata – analiza porównawcza (W.Brazylijska, Tybetańska, Dekan, Masyw Centralny, Wielkie Równiny Prerii)
18. Niziny półkuli wschodniej - analiza porównawcza
19. Amazonia i Patagonia
20. Układ gleb na kontynentach - analiza porównawcza
21. Układ stref roślinnych na ziemi i roślinność astrefowa - analiza porównawcza
22. Świat zwierzęcy na świecie – analiza porównawcza
23. Współczesne ruchy tektoniczne – konsekwencje w przyszłości
24. Pierścień ognia, wulkanizm i trzęsienia ziemi na świecie

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Mountain range, straits, glaciation, tides, continent, sea current, tsunami wave, continental water divide, desert, endoreic basin

Wykaz literatury podstawowej

Makowski J., 2001, Geografia regionalna świata, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa
 Czerny M., 2006, Geografia regionalna świata – Wielkie regiony, red.: Makowski J., Wyd. Nauk. PWN, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej

Mannion M. Antoinette, 2001, Zmiany środowiska ziemi, PWN Warszawa
 Augustowski B., 1975, Łądy i oceany. Zarys geografii fizycznej świata, PZWS, Warszawa
 Czeppe Z., Flis J., Mochnacki R., 1966, Geografia fizyczna świata, PWN Warszawa
 Mityk J., 1979, Geografia fizyczna części świata, PWN Warszawa
 Encyklopedia geograficzna świata, 1996-2002, OPRESS, Kraków
 Popularna encyklopedia powszechna, 1998-2003, Przeglądowy atlas świata, (red. R.Mydel, J.Groch, FOGRA, Kraków
 Craigh J.R., Vaughan D.J., Skinder B.J., 2003, Zasoby Ziemi, PWN Warszawa
 Wolfe, S. A., Demitroff, M., Neudorf, C. M., Woronko, B., Chmielowska-Michalak, D., Lian, O. B. (2023). Late Quaternary eolian dune-field mobilization and stabilization near the Laurentide Ice Sheet limit, New Jersey Pine Barrens, eastern USA. *Aeolian Research*, 62, 100877. <https://doi.org/10.1016/j.aeolia.2023.100877>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4